

ГИМНАЗИЈАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ
САВА ШУМАНОВИЋ У ШИДУ

Шид • Април - 2013. • Година IX • број 26.

ТА ДИВНА РЕЧ ТОЛЕРАНЦИЈА

Кад је хладно, бодљикаво прасе тражи другу бодљикаву прасад да леже заједно, да се збију, јер им је тако топлије. Да немају бодље, то би било лако. Али бодљикава прасад имају дуге и оштре бодље. Када се збију у гомилу, буду једно друго. То није добро. А није добро ни кад им је хладно. Зато се бодљикава прасад муче док не нађу добро растојање. Да буду једно уз друго, а да се не буду. То растојање може да се назове - лепо понашање. То је ТОЛЕРАНЦИЈА. Да ја не повредим тебе, да ти не повредиш мене. Да се разумемо и поштујемо, да помогнемо једно другом, да и мени и теби буде добро, да будемо успешни и задовољни!

НАГРАЂЕНИ ЛИТЕРАРНИ САСТАВИ • НАГРАЂЕНИ ЛИТЕРАРНИ САСТАВИ

МОЛИТВА

Опрости учитељу! Опрости људима оно што може само Бог да им прашта-опрости им, не знају шта раде. Али, није ми их жао, жао ми је тебе" што трпиш годинама крв, јер се људи не могу подносити. Жао ми је тебе, јер те не слушај, тебе цивилизацијама, највећу књигу која памти и оно што не иде на час, што не заборавља ниједан окаљан и неокалјан образ ни сва копља ни трвења ни патњу ни чемер ни бол... Опрости у моје и њихово име. Ја нисам човек, ја не знам шта сам, али нећу да се поистовећујем са најгорим продуктом мајке природе. Бар ћу да глумим да сам болја, правећи се и маскирајући своје зверско наличје. И опет нећу бити нилизу светости и чистоте какву има земља.

Опрости, молим те! Опрости сву укаљаност крвљу, опрости ратна опела и жртве, опрости пущци што постоји, опрости ножу што има оштрицу, опрости сабљи што је бритка, опрости људима што су неђуди. Не знам... Ти си свакако једина утеха и нада, ти си веџан! И ако се планине помере и вечно камене измрви опет ћеш остати-негде... Али неће бити људи! А како људи да пропадну грешни? Нека им бар буде опроштене. Но, има ли икакве наде за нас? Како да се вратимо на своје, како да преживимо и опстанемо. Сада попа немамо, а и то што имамо све нам више нестаје. Ако не будемо имали и толико, опстали непремено сигурно и тада ће ликовати сви они који не држе ни мало до своје бусије и свог бедема, до тебе и моћи ће да нас прегазе.

Опрости, учитељу Саво, преклињем те! Опрости нам то што нисмо били у стању да те сачувамо и одбрамбимо и што смо неђудским поступцима недавним учинили да те неђудска нога квари. Опрости архиепископе и учини нас људима-нико други то не може, то умеш једино Ти! Дај нам снаге да дођемо на своје, кад већ досад нисмо ценили оно што имамо... Учини да се не стидим што сам човек, учини да трајемо, да будемо болји. Очисти нас од грехова, које смо сами накупили незнјајући шта чинимо и у шта се упуштамо. Не дај нас, бар не још.

Опрости светитељу, јер немам више воље и немам снаге да идем сам. Уједини ме са другима, да могу храбрим, тешким, корацима, правећи трњу лом, да дођем до вечног коначишта. Не желим да допушtam да ми моје гробове ујаме роваре и пресуђују ми за неучињено. Не дам раке! Оне су мој почетак и моје исходиште, не дај, чујеш ли, не дам! Бар ти знаш да ми је суђено да овде паднем, код тебе. Дај да не паднем у кальгу, лако је кальгу кальужити и јаму јамити и бару барити и ливаде мочварити, њиве парложити... Како се искаљујити, изјамити, избарити, како процветати, како плодовати? То је непроцењиво, а ти, ти ми бар дај честиту раку, моју, са три бохура црвена око ње, чисто да нешто и на мртвом живи.

Ми другу водиљу немамо, до тебе. Сији светитељу још једном, да ти ми не пропаднемо... Тек тада ће сазнати шта је Савин пут.

Драган Валентировић III-3

ДОК ТЕБЕ ИМА И ЈА ПОСТОЈИМ

"... Озари нас истином, просвети разум и срце наше светлошћу божанске науке, учи нас теби верно подржавати, Бога и ближњега љубити, и заповести Господње вршити непогрешно, те да будемо и ми чеда твоја не само по имену но целим животом својим..."

Гледаш ли сада, спавни Чудотворче, где понизно стојим пред тобом и молим ти се. Очима још незрелим, спознајем свет који почива на Твом делу. Спрам иконе твоје, живи српство. Граци, бори се, и пада. Пружи Си нам светиљу свега оног што јесмо, а нисмо. Не више, јер поустајемо. Заборављамо, о Светитељу, да сијамо величајући славну прошлост твоју. Видиш ли цркве наше у пепелу, видиш ли где гори светиња под прљавом руком неверника? Истина се заборавља, зарад лажи која умирује оне глупе, нечасне. Подигао си нас, учинио нас духовним народом, подучио нас. Замиремо пред сликом моћнијих чије намере нису чисте, а ми се предајемо... Али, Ти сјајиш. Вечни пламен твог лика живи, и сећа - на твоје доброчинство, на свету историју народа којег си народом учинио. Ја верујем, искрено, својим очима које те сада гледају, јер виде. Виде да српство није престало веровати, оно ће спознати вљање, окренуће се у потпуности раду, и чувати своје, себично, јер ће једино тако и опстати. Дај нам снаге, Свети Саво, да се видимо светлошћу коју сијаш обасјавајући пут вере, наших школа и цркава, нашег рода, јер само тако останемо своји. А ми, бранићемо се уз књигу и молитву просвећену твојим делом. Јер, мало је народа као што је овај, срећних јер међу својима слави Тебе, а опет несрћних, јер оскрнављеном светињом срамно правдају силу коју се предају, јер заборављају..."

Надежда Миљановић III-2

"СВЕТОСАВСКИ ПУТ"

Ноге моје, роде верни
Водите ме истим путем,
Где кораци њега иду
Да ми место тамо буде.

Светите ми српске путе,
Хаје слово, слатко вино;
Ускликнимо с чежњом неком,
Уздрмјамо срце мирно.

Нека водом плове речи
До светлости старе Горе,
Нека наша српска песма
Одјекне низ грчко море.

Он је своју душу дао
Зарад српства, зарад рода,
Својом руком крстio је
Слатко грохје, зрелог плода.

Са три прста ходио је
Где му ноге могле нису;
Крстом златним водио је
Ка Божанском светом вису.

У Захумљу није нашо'
Оно што је срце хтело,
Оста престо жељан цара
И очево тужно чело.

Своје име даде роду
Да га чува, да се сећа,
Да за старо име Растко
Изгори понека свећа.

Име Сава сад ми бива
Манастиру он се предо',
Да молитву српску снива
Јер је вечну душу хтeo

Хиландара име сазда
Да без страха оно стоји,
Оста за њим вера вазда
У њем спаси, свети, твоји.

Имаде лице пуно живота
које брађу помирити успе
У том оста она лепота,
Дивота лепша од злаћане круне!

Водиши га пути неки
Ка големом, белом свету,
Православље широје
И упркос томе свему.

У Трнову преда душу
На самрти кад је био;
Али лице ведро оста,
Као, да је санак снио.

Милешева беше место
где је с миром он почиво'
све док мошти не спалише:
Турцима нек просто било!

Зато сада запевајмо
Док се небом дими, пласти:
Име нашег Светог Саве
Заувек ће да се памти!

Марина Михковић IV-4

НАЈЛЕПШИ ТЕКСТОВИ ПИСАНИ НА ЋИРИЛИЦИ

„Срдија“
Оскар Давид

Ја зnam сва твоја лица, свако шта хоће, шта носи,
изграо сам све твоје очи, разумом шта кажу, шта крију.
Ја мислим твоју мисао за чехот шти у кости,
ја зnam твоја уста шта муре, шта пију.

Еј, пију од шукре, од зноја, од муке,
од ноћи, од сијерка који се тешко меле.
Ја сам у линију, сред буке
и жртви, чујо све твоје жеље

и драге твоје, ој, Срдијо, међу песмама, међу музичама,
ој, Срдијо, међу купама
на њивама,
ој, Срдијо, међу песмама, међу стадима,
ој, Срдијо, песам међу народима.

Књижевник Дејана III/2

1. награда

Супутнице

Сад смо безбрзочни, лаки и нејасни.
Потиснуто: како су шаси, смекши
вршови урача.

Растујуци ми ћес какав бледи лик,
што ља избацио једно вене,
снамо да, најде, неки пошток,
место ћеса, пунено шеће!

По једна миса, јутио, у шутини,
дунује кама ћеса све гашине,
декрајним мукама плавио мора,
из којих суве зрина корала,
као, из гавранаја, пречиње.

Пробудити се поту и смешити, драјо,
да ћеса са зајетима мукама.
И мишљено дакла срдат
и ледене љубе, драјо, руком.

Јована Ђанђановић III-1

Манасија

Васко Пота

таво и слатино
следни прашен видика
чедња јадука сунца

грасте
кисе твој поћелед датице
јеси ли коњицу ноћи
ах ил илалах

чица твоја не драсти
с твоје не тлаче се

ижи се коњица ноћи
ах ил илалах

грасте
тили ли видиш на дну ноћи
атино и таво
следња звезда у дуни
следни бескрај у оку

Познановић Сана
IV-4

Поздрав првацима

I - 1 разред

Одељењски стварешина Љубица Радишић,
Гимназија - ойшићи смер

I - 2 разред

Одељењски стварешина Милица Новаковић,
Гимназија - ойшићи смер

Поздрав првацима

1. Баришић Сања
2. Божић Стефан
3. Бибић Софија
4. Влаисављевић Немања
5. Вурдеља Зорка
6. Галоња Јована
7. Гачић Јован
8. Дмитровић Драгана
9. Иватовић Бојан
10. Лазић Петар
11. Милакара Теодора
12. Милаковић Николина
13. Медић Андреа
14. Муслић Александра
15. Недељковић Милица
16. Пејчић Никола
17. Поповић Маја
18. Ракановић Невена
19. Рац Дејан
20. Тутић Софија
21. Чичовачки Тијана
22. Чичовачки Тамара
23. Чобановић Анастасија
24. Чугаљ Ђорђе

1. Веселиновић Немања
2. Видић Нина
3. Вуковић Александра
4. Гутић Душан
5. Ђачанин Стефан
6. Ђорђевић Наташа
7. Јаношевић Јелена
8. Јелић Слађан
9. Кањух Милица
10. Кнежевић Јована
11. Кошарчић Ђурђица
12. Лазаров Немања
13. Лукић Александра
14. Марковић Милован
15. Медић Милена
16. Мијатовић Зоран
17. Пејкановић Петар
18. Погрмић Зорица
19. Пресечковић Немања
20. Симић Сања
21. Скакавац Николета
22. Торма Никола
23. Трифковић Мила
24. Шкорић Наташа

Поздрав првацима

I - 3 разред

Одељењски стварешина Нада Хромиши Аничић,
Гимназија - ошташти смер

Поздрав првацима

1. Боројевић Дуња
2. Бунтић Матеја
3. Видовић Стефан
4. Винчић Кристина
5. Грумић Предраг
6. Кушић Жељана
7. Лазић Зорана
8. Максимовић Бојана
9. Мильеновић Јован
10. Мишић Борислава
11. Обрадовић Стефан
12. Радељевић Ђојана
13. Рудић Душко
14. Сандић Јован
15. Симић Бранислава
16. Симић Милан
17. Славујевић Кристина
18. Трзин Милош
19. Хован Даница
20. Хрчек Јелена
21. Цветковић Ксенија
22. Штрабац Ален
23. Шустер Бранислав

ЕКОНОМСКО ОДЕЉЕЊЕ

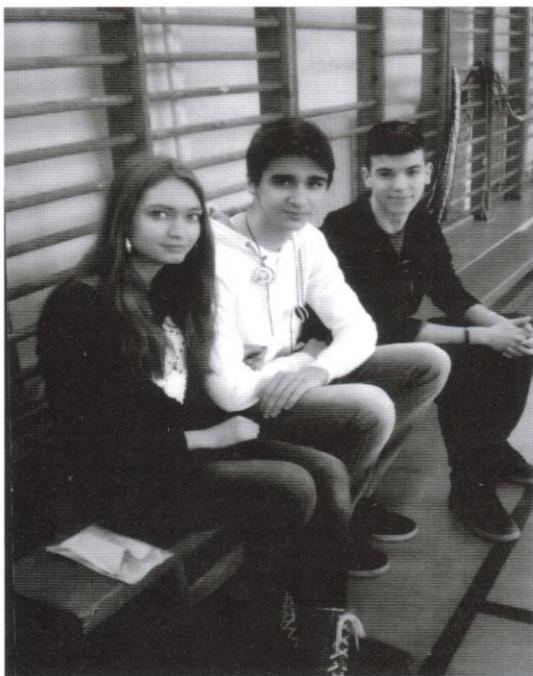
I - 4 разред

Одељ. стварешина Јармила Пејровић,
Гимназија - смер - економски штетничар

1. Бачић Јован
2. Безбрадица Дејан
3. Безбрадица Ђорђе
4. Благојевић Никола
5. Велентић Јелена
6. Видић Кристина
7. Вукшић Дејан
8. Гегић Јована
9. Гњидић Стефан
10. Грекса Дарко
11. Добријевић Никола
12. Ђурић Горан
13. Лешић Тамара
14. Маџура Марко
15. Мијатовић Кристина
16. Миловац Ђорђе
17. Мудрић Дејана
18. Мурић Мирјана
19. Најдановић Катарина
20. Недић Тамара
21. Николић Маја
22. Остојић Сања
23. Павић Јелена
24. Париповић Ђојана
25. Радонић Александар
26. Ранисављевић Милица
27. Савић Срђан
28. Славујевић Милан
29. Сремац Исидора
30. Трбојевић Вања
31. Тубић Урош
32. Угљешић Александар

УТИСЦИ О НОВОЈ ШКОЛИ • УТИСЦИ О НОВОЈ ШКОЛИ

Мој утисак о гимназији

Гимназија као установа образовног карактера треба да подстакне на свестрано размишљање и логичко закључивање. То је школа коју уписију ученици који још увек нису схватили која их област највише интересује и који желе да још мало експериментишу са својом интелигенцијом, знањем и наклоњености неком предмету.

Гимназија као школа општег, а не усмереног образовања пружа оширије и комплетније знање из свих области, једном речју, проширивање свог поимања о свему и отварање видика и различитих углова гледања на ствари и догађаје.

Као и у свакој школи, професоре треба поштовати и не правити разлике између њихових предмета. Лак и тежак предмет, као честа узречица која се користи у школи, заправо је лак или тешко разумевање одређеног предмета, а том разумевању јошдоприносе начин предавања професора, атмосфера на часу и занимљивост теме.

Сам долазак у Гимназију и промена средине доводе до збуњености и не сналажења, које на неки начин деморализују ученике и самим тим утичу на вољу и жељу за наставком даљњег образовања, али то је само фаза у којој се нађе сваки ученик у почетку.

Школовање је као и сам живот, заправо интелектуални и духовни рад, развој и откривање нас самих, као личности које ни једна наука, филозофија нити једна друга област није у потпуности појаснила.

Време које проведемо у Гимназији пружиће нам плинуку да кроз сазревање направимо искорак ка нашем коначном опредељењу и циљу који ће нас испуњавати и којем ћемо стремити током живота. Знање и вештине које будемо стекли током школовања, свакако ће нам помоћи при избору занимања.

Сандић Јован I-3

Моји утисци о новој школи

Школа-да ли је то нека топла реч која срца чини срећним, или можда дворац који нас води да летимо на крилима знања? Иако ме је ухватила паника од одласка у нове, мени још непознате просторе, схватила сам да немам разлога за то-па то сам већ прошла више пута, зар не?

У мојим мислима нику се слике првих школских дана средње школе, лица мојих другова, другарица и професора. Једноставно, осећала сам се посебно и привилеговано. Уласком у школу осетила сам у души задовољство. Све ми је изгледало лепо, од улаза, великог хола, степеништа па све до великих ученионаца у приземљу и на спрату. Испред школе је парк пун зеленила, а у ваздуху се осећала свежина дрвећа широких густих крошњи. Ту је и школско двориште пуно нових, занимљивих и мање занимљивих лица. Сећам се како смо се срели, упознали и постали блиски. Били смо једни другима страни, непознати и далеки. Постала сам зрелија и сигурним корацима отворила сам ново поглавље у мом животу. Са стрепњом очекујем сваки нови дан који ми доноси нова искушења и изазове. Више није тако лако као у основној школи. Постајем самосталнија, а самим тим одговорна за своје поступке. Колико среће, толико и треме се пробудило у мени. Није слабост рећи да ти је тешко, да имаш велику трему и да бринеш што никад ниси могао да покажеш све што си научио. У новој школи пролазе дани и месеци и тако проводећи доста времена у њој научила сам да волим и поштујем друге. Срећна сам и поред узбуђења и страха од крајњег исхода мог труда и рада, што сам се поново вратила у школску клупу и сусрела са особама које ће ми, далеко од куће и родитеља, пружити сигурност, топлину и мудре речи. Ту су и моји професори који су увек спремни да помогну у решавању проблема, као прави пријатељи. Стекла сам нове другове и другарице и то је нешто од највреднијих ствари што имамо у животу. Другарство је само једна карика у ланцу који води ка срећи. И зато наше другарство спада у књигу бескраја, а њене странице су велике и дуго трају.

У новој школи дани неосетно пролазе. Догађаји се нику. Једно је сигурно и овај нови почетак ће остати дубоко урезан у моје сећање. Једино је преостало да моје жеље и снови пуни амбиција опстану и да оправдам свој труд и пожртвованост.

Тамара Лешић I-4

Утисци из гимназије

Прошли су дugo очекивани празници. Последњих дана распуста почела је да гуши доколица и монотонија, тако да је време да се загреје столица дошло у прави час. Поново почетак, али овај пут нешто другачији, помало познат, очекивано занимљив... онај првобитни осећај тежине напроте је нестао, обимно градиво чини се много лакше... око мене је све ведро, наслеђано, драго... све ври, непозната лица сада су моји добри пријатељи.

Проблеми који су се јављали у првом полугодишту, решени уз помоћ другова из разреда, кроз упознавање, осмех, поверење и обимно учење, дали су ми подстицај да даље наставим пуном снагом. Приче о текини Гимназије, делимично тачне, нису више застрашавајуће. Гимназија није лака школа, а ни ми нисмо предодређени за лаке задатке, није ни немогућа мисија за оне који желе да крену правим путем, одабрали смо прави изазов. Младост, стрпљење, дисциплина и учење, редовно учење, за награду дају широк спектар знања, добру подлогу за даље, општу културу.

Поред подршке другова из разреда, у сваком тренутку и даље рачунам на помоћ и подршку професора, јер сам се до сада уверио да су професори увек ту за ученике и да је њихова подршка незамениљива.

Свака врста страха према овој школи једноставно је несталла и сада је топло препоручујем сваком које спреман да се озбиљно позабави учењем.

Немања Лазаров I-2

У скривеном кутку моје мисли

Драг ми је мој мали свет. У њему се све догађа по неком мом плану, без непредвиђених ситуација. Могу сама да кројим свачију судбину у сваком тренутку. У мојим мислима имам апсолутну слободу, без икаквог осуђивања, ако изузмемо глас разума и савести. Они се каткад јављају да исправе кривудаве путање којима се моја мишљења и снови крећу.

Моје мисли се, приближно брзином светlosti, непrekидно шире и надовезују, попут васионе. Нису ограничene ни временом ни простором - тако лако прескачу дане и године, заустављајући се у којем год периоду и на којем год месту пожелим. Крећу се у свим правцима и смеровима. Проистичу као реакција на догађаје у природи или се неочекивано појављују саме од себе. Игре светlosti и сенке, дрхтање гласа, продоран поглед... Све то моја чула опажају, а потом се та сазнања разлажу у мојој глави. Мој ум покушава да проникне у тајне природе и људи, доноси закључке и судове. Мој субјективизам ми помаже колико ми и одмаже: могу донесем погрешан суд због пристрасности, а опет, она може да ми помогне да пронађем и уклопим делиће слагалице који недостају.

Моје мисли стално теку, незаустављиве су. Та њихова особина ми не импонује у тренуцима када се јаве сећања онога што упорно покушавам да заборавим. Све су то болне успомене на дела која су ме повредила и којима сам повредила. Постоји у мени један кутак за такве мисли. Ту планирам да их држим док не будем спремна да се суочим са њима. Међутим, идила којој стално стремим никако да надође, па је тако и са овим кутком. Моје мисли не издрже ни неколико целих тренутака, а већ су раштркане по мојој глави, стално ме подсећају на своје постојање. Уз нешто муке, вратим их на предвиђено место, мада, лукаве су оне, изађу из предвиђеног оквира чим се у мојој глави јави привидна чистина, скоро без иједне мисли.

Тај скривени кутак за те мисли сакривам и од света и од себе. На моменте се тобоже заварам да тај део не постоји, али не могу озбиљно убедити себе да не постоји нешто што сам сама створила. Чувам га и од осталих људи, сило се трудим да прикриjem разочарање. Не волим да људи виде моју претерану рањивост. Али сећања се боре да изађу на видело као што се мисли боре да изађу из тог кутка.

"Ништа није тако непријатно као одавање наших слабости." Оноре де Балзак

Александра Вркатић, II-1

Размишљање о песми Бранка Мильковића "Поезију ће сви писати"

Човек је одувек тежио ка нечем што се чинило недостижним и далеким. Одувек је сањао и жеleo, али и упознавао свет са различитих аспекта. То је допринело да се његови снови разликују од оних претходних, постају већи изазов и чине се идеалнијим. Због тога је заборављао првобитне и када их је достизао, није био свестан свог успеха као ни својих могућности. Сви ми страхујемо од препрека које живот непрестано поставља испред нас. Забринути смо, јер не знамо шта можемо да очекујемо у сваком следећем дану с којим се нисмо упознали и који за нас представља туђину и непрегледност као што су то морске дубине.

Иако у нама постоји страх и забринутост, ми се морамо кретати напред. Међутим, друштво се креће у супротном смеру. Покушава да пронађе лакши и бржи начин и при томе наилази на погрешан пут, уместо да прихвати исправне мисли, изреке и ослушкује мудрост. Занемарује важност литературе, уметности и духовног прочишћења. Због тога се налази на граници између добра и зла, као и трајности и нестанка. Одбија љубав, не препознаје смисао живота, не

Моје мисли

Сремски предео утонуо је у зимску тишину. На ведром чистом небу сија пун хладан месец. Земља је замрзла и ваздух оштар. У топлој соби море мисли лутају хаотично. Радо бих ову монотону зиму заменио за топло пролеће. Природа расцветана, миризна и озеленила. Шум храст и липе засењују сунчеву светlost која се стидљиво просипа на земљу. Дивна музика птичијих тенора ремети тишину успаване шуме. Посматрам скоро нестварну слику природе удишући свеж шумски ваздух.

Моје мисли трепере ка природи али и жеleo бих да будуће занимање посветим шумарству, ботаници и заштити природе. Замишљам да кроз отворен прозор брвнаре посматрам дрвеће. Свако стабло има своју причу, чак и када их посеку, своју душу дају прелепим комадима намештаја или пружају пријатну топлоту из камина. Док су становници шума, стабла нам пружају уточиште од топлих сунчевих зрака, заштиту од кише и свеж ваздух. Шуме ујутру блистају окупане јутарњом росом, и бистрином младог зеленог лишћа. Старо и изнемогло дрвеће као и људи боре се да победе бол, ране и жалост, копне из дана у дан док на њихово место не дође нова садница. Знао бих да препознам бильјке срасле са дрвећем, лековите, јестиве, отровне и стидљиве мирисне цветове.

Ноћу је шума сабласна али ипак чудесна. Звуци су гласнији, оштрији, изазивају страх, али ипак љубав према природи побеђује улива снагу, инспирацију за стваралаштвом. Желео бих да учествујем у пошумљавању запуштеног земљишта, пратим живот оболелог дрвећа, штитим од сече немарних људи. За све што природи пружимо она вишеструко враћа.

Милутин Ђилас I-1

напредује већ назадује враћајући се у прошлост. Налазимо се на земљи која као и цвеће у врту одише својим мирисима и лепотом. Као што цвеће вене и људи умиру. Али зашто људи умиру?

Умиру због тога што не остављају трајна дела. Не размишљају о будућим генерацијама, нису као Сунце које покреће, не само нашу планету већ читав систем. Али једног дана и човек ће се тргнути. Уразумиће се и успеће све да претвори у песму, у уметност и тек тада ће се моћи поредити са Сунцем као покретачом своје околине. Нестаће лажи, а онај који је први открио смисао живота повуће се. Сматраће да је његов сан испуњен и тражиће нове идеале. А друштво ће постати најлепша песма која сваком пружа добробит и траје заувек.

Онај који се супротстави песми, осетиће хладноћу, тугу и жалост. Водиће рат са животом.

Снови су недостижни и далеки и када сматрамо да смо на само корак од њих они се удаљавају, јер савршеност не постоји. Због тога се у човеку увек јавља сумња и бојазан од тога колико ће успети да се приближи својим сновима. Да ли ће његов труд на крају бити вредан велике борбе и огромне жеље за бољим, или ће бити узалудан.

Милана Вукадиновић IV-4

ПСИХОЛОШКА РАДИОНИЦА • ПСИХОЛОШКА РАДИОНИЦА

Показало се да све карактеристике оцењивања које смо испитали, значајно доприносе да ученици оцене доживе као објективан показатељ знања. Посебно су се у том смислу издвојиле две карактеристике:

- Да наставник пре провере знања упозна све ученике са својим критеријумом оцењивања, тако да сваки ученик/ца зна какав одговор се вреднује са којом оценом, и шта професор вреднује као знање.
- Да сваком ученику буде јасно када треба да одговори на постављено питање, шта се од њега у датом питању тражи.

Избор р занимања

Професионални развој је део развоја личности, важног процеса, који траје током целог живота. У детињству, кроз игру и различите педагошки осмишљене активности у предшколским установама, започиње и одвија се упознавање са карактеристикама појединачних занимања. У основној школи се систематски сакупљају сазнања и настављају професионални развој. Оnda сe млада особа нађе на првој значајној раскрсници, која се односи на даље школовање, јер треба одабрати одговарајућу средњу школу. Није лако начинити добар избор/ јер на њега утиче велики број разноврсних фактора, почев од материјалних могућности породице до недовољне обавештености и неодлучности будућег средњошколца. Зато је добро одабрати гимназију, јер је то најбољи начин да се одложи одлука о избору занимања, да се настави професионални развој и наравно стекне веома добра основа за даље школовање на свим високим школама и факултетима.

Период младалаштва је бурно раздобље одрастања и сазревања. У средњој школи може доћи до формирања нових интересовања, али и до бољег увида у сопствене способности и жеље/што је веома значајно.

Како човек бира занимање?

Новије психолошке теорије указују на ПЕТ ВАЖНИХ КОРАКА, приликом избора професије. То су:

1. САМОСПОЗНАЈА (Интересовања, способности, вредности)
2. ОДЛИКЕ РАЗНИХ ЗАНИМАЊА
3. ПУТЕВИ-ШКОЛОВАЊА
4. РЕАЛНИ СУСРЕТИ СА СВЕТОМ РАДА
5. ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ

Ка одређеним занимањима усмеравају нас психичке особине које се називају ПРОФЕСИОНАЛНА ИНТЕРЕСОВАЊА.

Поред заинтересованости и жеље појединца да се у будућности бави одређеном професијом, потребно је да има и одговарајуће опште (интелигенција) и посебне (таленти) СПОСОБНОСТИ.

Веома су значајне и психичке особине које називамо ВРЕДНОСТИ. Оне подразумевају позитиван однос појединца према различitim областима и занимањима. Формирају се током одрастања деце и младих и резултат су васпитних утицаја породице, школе и друштва.

Први корак је тежак и значајан. Тежак је зато што млада особа треба да утврди, схвати и прихвати сопствена интересовања, способности, вредности. Помоћ пријатеља, родитеља, професора и стручњака који се баве професионалном оријентацијом је пожељна и често веома драгоценна, јер подстиче и подржава појединца у процесу самоспознавања.

Оцене и оцењивање

Оцене су одувек биле једна од кључних тема школског живота. Оне су награда за труд, али и показатељ знања сваког ученика. Као такве, значајно утичу на однос ученика према школи, ученику и појединачним предметима. Оне су од кључног значаја и при упису факултета, поготово ако ученик/ца жeli да упише факултет на којем постоји велика конкуренција при упису.

Желели смо да проверимо шта наши ученици и професори кажу поводом оцењивања. Са тим циљем смо задали упитник са истим питањима, како професорима тако и ученицима наше школе. У истраживању су овај пут учествовали ученици четвртог разреда гимназије. Овде ћemo изнети укратко просечне резултате.

Одговори професора и ученика су позитивни када је присуство карактеристика које доприносе квалитетном оцењивању у питању. Што значи да су у глобалу и професори и ученици задовољни оцењивањем у школи. Одговори и једних и других се поклапају у значајној мери, што говори да професори и ученици имају јако сличне представе о оцењивању.

Избор р занимања

Други и трећи корак подразумевају активности, труд и анализу карактеристика различитих занимања и добру информисаност о програму и условима студирања, роковима уписа, о пријемном испиту и могућностима похађања припрема за пријемни, о висини школарине и другим значајним чињеницама које се односе на животу новој средини.

Информације можеш прикупити директним одласком на факултет или преко сајт-ова факултета. Не заборави да у нашу Гимназију долазе представници многих високошколских установа и нуде мноштво пропагандног материјала. Уколико буде заинтересованих ученика можемо организовати посете сајмовима образовања у Новом Саду и Београду.

Четврти корак се односи на реалан сусрет са светом рада и вечно питање ГДЕ ДА СЕ ЗАПОСЛИМ када завршим факултет? На ово питање је заиста тешко одговорити, зато треба да обратиш пажњу на листу најтраженијих занимања у нашој земљи.

Треба пажљиво да прикупиш информације о могућностима дањег школовања, саслушаш предлоге и савете, размислиши о свему, а коначну одлуку о избору занимања ТРЕБА ДА ДОНЕСЕШ САМ(А).

Када одабереш занимање које је у складу са твојим интересовањима и способностима, испуњен је један од значајних предуслова да постанеш особа задовољна собом, психофизички стабилна, успешна и срећна.

Љупка Радишић

ИЗ ПРОШЛОСТИ НАШЕ ГИМНАЗИЈЕ • ИЗ ПРОШЛОСТИ НАШЕ ГИМНАЗИЈЕ

МУЗИЧКО-ДРАМСКА РАДИОНИЦА ЉУБИТЕЉА РУСКОГ ЈЕЗИКА

Школске 1996/97. године у Гимназији „Сава Шумановић“ у Шиду, започела је са радом секција за руски језик, коју је водила професорица Милена Алексић. Секцији су се придржали и ученици који нису учили руски, професори наше Гимназије, наставници других школа, родитељи ученика и пријатељи наше Гимназије. Зато је једна обична школска секција прерасла у музичко-драмску радионицу љубитеља руског језика. Несебичну помоћ у раду, професорици Милени и свима који су били активни у секцији, пружила је госпођа Валентина Павловна Девић-Романова, лектор за руски језик са новосадског Филозофског факултета. Рускиња по рођењу, велики језички стручњак, упорна, строга али праведна темпераментна, изузетна личност, није жалила труда да повремено долази у Шид и помаже нам у раду.

Ово писмо је моје велико ХВАЛА-СПАСИБА (написати на руском)

Љупка Радишић

ПРИЧА О АНИ - РУСКОЈ ПРИНЦЕЗИ ИЗ МОРОВИЋА

Година 1999. је била година у којој се обележавала 200-годишњица рођења великог руског песника Александра Сергејевича Пушкина.

На Републичком такмичењу из руског језика које је одржано у Београду 20-ог марта те године, учествовала је ученица Гимназије „Сава Шумановић“ Ана Николић. Тиха и ненаметљива „ђак путник“ из Моровића, својим огромним талентом, знањем и надахнутим говорењем одломка из Пушкинове драме „Полтава“, остварила је највећи успех у историји наше Гимназије. Освојила је прво место и стекла право учешћа на Међународном такмичењу у Москви. Ана је имала несебичну помоћ и подршку своје професорице руског језика Милене Алексић.

Требало је тог страшног ратног пролећа имати снаге и храбrosti да се организује и оствари једно овакво путовање. Дивим се Милени и Ани и свим људима који су им помогли.

Пред вама је, драги читаоци „Гимназијалац“, одломак из рукописа Милене Алексић под називом „Радост даривања“, у коме она прича о времену проведеном у шидској Гимназији, а у одломку описује Анино и њено нестварно, а тако значајно и заслужено путовање у Москву, ученике такмичења и потресно представљање, од стране Валентине Терјешкове (прве жене која је полетела у свемир), Ане и наше земље, на коју су у то време падале бомбе бездушних светских мобиљника.

Искрено се надам да ће "Радост даривања", као целовит текст, у најскорије време „угледати светлост дана“, јер својим квалитетом то свакако завређује.

Једног руменог четвртка, умивеног пропећем и закићеног рузмарином, појавила се у обичној варошици сремској, за коју кажу да је негде на крај света, једна необична жена, са широким осмехом и искрама у очима.

Били сте то Ви, драга Валентина Павловна!

Додирнули сте нас својом топлином, душом као руска стена пространом, непосредношћу, љубављују исконском православном, па су затрепериле у нама неке нити танане.

Била је то воља Божија да препознате у нама стваралачке немире, ослањајући се на све што нам је заједничко и што нас спаја, јер су наши народи гране истог корена словенског и хрисћанског.

Као озбиљан и искусан педагог, умешно сте подстизали и уобличавали наш рад са ученицима. Низале су се креативне идеје, добро посећене представе, које су публику остављале без даха, разноврсне изложбе, књиге превода и непоновљиве, уметнички обликоване презентације, сетни тактови и ведри ритмови руских песама, до тада непознати, а сада, тако нам блиски, народни обичаји, путовања, дојикови, шаренило и пенуџавост боја, емоција и звука, нових љубави, пријатељства и сазнања. Све нас је обогатило и променило. За увек и нека тако буде!

Висибабе у мом дворишту, стидљиво и грациозно подижу главе. Опет се једно ново пропеће назире. Затечена нежношћу њиховог мириза и треперавим сећањима кажем:

Драга Валентина Павловна, хвала вам за све... (Увек је тешко дубоке и снажне емоције преточити у речи.)

Хвала Вам за све речено и неизречено, а јасно, надахнуто, значајно, корисно, драго! Духовно благо неизмерно и непропадљиво, стечено Вашом заслугом и несебичношћу! Хвала Вам што уделу мога срца живи матушка Русија!

Љуби Вас најискреније и помиње у молитвама
Ваша Љубушка У Шиду, пред Масленицу 2013-године

Тада сам сазнала да су пропозиције локалних такмичења у разним земљама биле различите и да је шеснаестогодишња Ана најимљивија учесница овог такмичења! У трпезарији мензе сам видела цело друштво - око 60 учесника из исто толико земља света, са свим континентима, осим Австралије! Најстарија је била Американка Рене Ричардсон из Биаденсбурга - била је моје годиште! Схватила сам да руски културни центри у разним земљама нису имали могућност да уједначе критеријум за међународно такмичење напротив стога што нису имали једнаке услове такмичења - код нас је на финалу било 80 ученика основних и средњих школа, а у многим земљама не постоји ни уполо толико људи који уче руски на било ком нивоу!

Тако је Кинескиња Јан Инхуа била студент-постдипломац, Ммосонда Чарити Чипили из Лусаке (Замбија) била је по мајци Рускиња, Роман Дангал из Катманду (Непал) је син дипломате и четири године је боравио у Москви, као и Шерин Баракат из Александрије... У том шароликом друштву није било много пратилаца, осим мене ту су били Корејанкина мати (која је и сама студирала својевремено у Москви), као и др Зенон Ленкијевич, професор руског језика на краковском универзитету - он је „по службеној дужности“ додељен као пратилац Кхишифу Швирку, матуранту гимназије из Варшаве.

Сутрадан по доласку у Москву организован је свечани дефиле учесника, полагање венца на споменик Пушкину, а затим и свечано отварање такмичења у великој сали једне установе чијег имени се не сећам, у близини Арбата, у центру Москве. Сергеј Александрович нас је упозорио да би добро да за ту прилику Ана понесе народну ношњу, па смо из СКУД-а „Свети Сава“ у Шиду одабрале најлепшу - то је била ручно рађена оригинална шумадијска ношња - ткана плиссирана сукња са прегачом, бела кошуља са везом, јелек извезен срмом, шарене плетене чарапе и опанчићи. Тада сам први пут појмила лепоту наше ношње и схватила како истински вредне и лепе ствари имају ону дубоку надмоћ над шљаштећом празнином импровизованих китњастих ношњи Далеког истока... Људи су били фасцинирани том нашом ношњом, многи су прилазили да питају одакле је Ана, чија је то ношња, и да искажу своје одушевљење!

Поздравну реч одржала је Валентина Терјешкова, директор такмичења. Била сам шокирана њеном младалачком појавом и препелим лицем које се скоро није променило током свих деценија које су прошле од њеног лета у космос. То је било оно најсмејано и лепо лице девојке које се сећам из детињства!

Руска азбука има слово ЈУ и оно је претпоследње у поретку слова. Тако је при самом крају свечаног отварања Валентина Терјешкова прозвала: "Ана Николић, Југославија!" Моја Ана је изашла на сцену, онако малена, збуњена и лепа, Валентина ју је чврсто загрила, док је публика аплаудирала, а онда се десило нешто неobično - аплауз није престајао! Људи су почели да устају са својих места и стоећи, тапшући у једном ритму, да поздрављају девојицу из земље коју на том тренутку засијају бомбе... Никада нећу заборавити ту слику - стојим негде при средини сале, здесна, немам сузу, скамењена сам, срце ми је под грлом и туче као да хоће да ми на уста искочи, а преко рамена неких људи испред мене видим подијум, видим га удаљено, као кроз обрнут дурбин, или савршено јасно видим Ану... она стоји, а рамена јој се трзају у гласном плачу. Затим силази и долази до мене, и даље плачући на сав глас, праћена ритмичним пљеском... Вишеничега у том дану не могу да се сетим.

Тога дана није било такмичења, на програму је био обилазак Москве и слободно поподне. Моја Анич је наликовао птичици која је своје паперје полако замењивала правим крилима - како се спочетка прибјала уз мене, несигурна и нутгљива, тако је сад временом почела да се ослобађа, да проговори на руском и приближава се својим другарицама из белог света. Ја сам је издалека пратила са осмехом, ни сама не верујући у то што видим... Више није било потребно да седимо једноје, па сам ја седела сама у аутобусу који се спремао да крене на екскурзију по Москви. Висок просец мушкарац ми је пришао и питао да ли је слободно место крај мене. Тако сам упознала др Зенона Ленкијевича. Након куртоаznих пар реченица, упитао ме је: "Како се осећате због тога што се догађа у вашој земљи?" Одговорила сам му: "Ако свет мисли да треба све да нас побије, нека то и учини. Наша земља нема никога осим нас, а ми немамо другу земљу осим те." Зајутао је. Обоје смо се удубили у разгледање већ познатих делова града кроз који смо у младости пролазили.

ЕКОЛОГИЈА • ЕКОЛОГИЈА • ЕКОЛОГИЈА • ЕКОЛОГИЈА

Град у хармонији са природом

Листам књигу... Странице су снежно беле са црним словима. Стотине листова папира само су једна књига. А књига је много... Колико је то дрвећа? Уништењем само једног дрвета којем је требало најмање неколико деценија да нарасте, а свега неколико секунди да се посече, уништено је и много другог. Нестао је дом неког живог бића, мења се, у глобалном примеру, микроклима, земљиште добија слободу да еродира, велика запремина ваздуха остаје непрочишћена а живи свет ускраћен за нови чист кисеоник... Обнављање тече споро.

На овом баналном примеру већ се види колики утицај има човек на природу. Човек је, развијајући се, стекао доминацију, велику моћ, али, с великим моћи долази и велика одговорност. Многи велики проблеми какве данас имамо не би постојали да смо сви (били) тога свесни.

На свету скоро да нема места где људска нога није већ крошила, али оно је свакако претрпело неки индиректни људски утицај. Као лавина бетона, стакла и отпада, градови се шире и пројдишу шуме, травнате пределе и водене површине. Тамо где још увек не стижу, друге неплодне области обављају сличан посао. Све већом урбанизацијом и индустријализацијом градови постају паразити Земље. Они црпе њене ресурсе, пустоше, загађују је а пружају за узврат мало тога што би јој користило и омогућило да се опорави. Морамо схватити да једног дана када је потпуно опустошимо истовремено угрожавајући и себе, нећemo моћи нигде да купимо, пронаћемо или добијемо нову. Морамо мислити о томе сада како би постојала будућност за наше наследнике, за читаву биосферу. Претворимо тај паразитизам у симбиозу између ње, Земље, и нас.

Покашајмо да створимо идеalan град, у складу са природом, са еколошким законима и принципима на које се ослања биосфера. Како на Земљи владају различити услови није могуће пронаћи идеално универзално решење. Потребно је прилагодити се абиотичким условима и упознati са потпуности укупан биотички састав екосистема као и односе међу његовим члановима. У ствари, пре свега треба обновити, колико је то могуће, оно што је уништено до сада. Планирање и изградња таквих градова захтева учешће великог броја стручњака за различите области у сарадњи са еколошима. Тиме би се створила најефикаснија економска организација живота људске популације која би најштедљивије користила ресурсе и читав еколошки простор.

Еколошки градови не би требalo да достигну велике размере јер би се тако смањила потреба за транспортом возилима који се убрајају у највеће загађиваче. Пут до посла или школе прелазио би се пешке или бициклом бивајући на тај начин, поред осталог, мање опасан. За преке потребе користила би се посебна возила на соларну енергију, струју или магнетизам. Главни извори енергије били би Сунце, ветар и вода. Саме куће биле би мале соларне електране или ветрењаче. Велик проценат територије града био би покрiven зеленилом а редовно пошумљавање околине града била би обавеза сваког становника. У сваком граду постојао би напредан центар за рециклажу. Кућни апарати би били усавршени како би се смањио губитак енергије.

При обради земљишта користили би се природни препарати који не би загађивали земљиште и смањивали квалитет производа. Индустриски центри би се налазили на местима на којима би, пре свега, климатски фактори били најпогоднији. На пример, њихов положај био би такав да ветар односи дим и штетне гасове даље од насеља. Депоније би биле строго и добро организоване и удаљене од градова. Штетне материје би се одлагале на посебним изолованим местима где би се водила контрола и поспешавала њихова разградња.

На неки начин, еколошки градови би били модерна села односно места у којима је производња и индустрија сведена на минималну употребу штетних материја окренуту природним изворима енергије. Претераном модернизацијом избацили смо хуманост из процеса производње и постали сопствени вишак радне снаге на штету нас самих. У еко градовима то би се променило. Поново би се уступавила компактност у људском друштву јер би сви имали свој значај и допринос.

Потрудимо се, зато, да отворимо свима очи, да заједничким снагама исправимо све што смо до сада погрешили. Једино тако омогућићемо трајну егзистенцију свих живих бића.

„Град у хармонији са природом“

Природа потиче од латинске речи „fizis“. Још у нижим разредима знали смо да постоји жива (бильке, животиње и човек) и нежива природа (сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште). Такође сада знамо да се природа састоји од четири сфере (литосфере, атмосфере, хидросфере и биосфере), знамо да су оне нераскидиво повезане, да се непрестано прожимају и да веома зависе једна од друге, те загађење једне условљава и на загађење свих.

И поред свега што знамо, ми се не придржавамо правила природе, ни не покушавамо да наша станица (градове) ускладимо са природом. Постоје многи веома тешки проблеми који су задесили природу. Озонске рупе представљају један од таквих проблема - оне представљају одраз човекове немарности према атмосфери, тачније озонском омотачу, а последица тога огледа се највише у биосфери (нпр. последица је појава карцинома код људи). Основни извор загађења је човек, који је у ствари за све одговоран, а једно и себе уништава јер је и он сам део природе. Загађење ваздуха настаје када се различити природни гасови (угљен-диоксид, угљен-моноксид, сумпордиоксид, азотни оксиди, метан), као и ситне честице чаји и прашине ослободе у атмосферу, а за њихово ослобађање одговорне су фабрике, ерупције вулкана... Човек је, како би себи пружио лепши и лагоднији живот од градова направио велике загађиваче целе природе, те се као последице човекове делотности јављају велике опасности за живот (феномен градског смога, подизање нивоа светског мора, цветање воде, ерозија земљишта..., а што је најгоре многе битне врсте нестају, а разни корови и друге небитне, али прилагодљиве врсте непрестано настањују свет). У самом граду све више преовлађује неприродно (паркови се секу, језера исушују..., а зграде, фабрике... се подижу). На тај начин се складност града и природе све више нарушава.

ЕКОЛОГИЈА • ЕКОЛОГИЈА

„Град у хармонији са природом“

Шта је то хармонија? Добро, ако и сазнам шта је, да ли ћу моћи икад да повежем нешто у хармонији? Можда сам нешто већ и свезао, ко зна?

Хармонија, мислим, није ништа друго до сама природа. Све што је природно је хармонија, све што је природно је савршено, па опет, скромно, задовољава свајије потребе и једноставно је лепо. Како онда повезати нешто неприродно, као што је град, са самим извором живота-природом? Тежак је то задатак. Међутим, мислим да знаам! Човек је космополита-може да својом памећу омогући себи да живи било где. Он природу ограничава са тим и спутава је у њеном животу. Ширећи се, он мисли само на себе, али ту се види како је кратковид-човек себи печати судбину уништавајући онооко себе. Ми све позајмљујемо од своје деце. Кад једна генерација оде, друга дође, позајми, па тако у круг. Најважније је образовати баш њих-децу! Они су чувари и нас и природе. Ми морамо да сmislimo план живота неприродног (града) и природе, али то неће моћи да спроведе у целини једна, већ више генерација. Зато, треба много више образовати децу и усмерити их правилно, јер у њима је кључ. А ми, који смо сада још увећи деца, и наши одрасли, морамо бити паметни и пре свега искористити оно што знаамо.

Знамо да можемо очувамо живе врсте чувањем њиховог станишта. Такође, ми знамо како их заштити, како уживати гледајући их. Мислим да је сада најпотребније имати добру вољу, пре свега. Тако је најлакше познаните исправити у грешкама, тако је лагано говорити и едукувати оне који не знају, усмерити их на прави пут. То је оно што појединача може и мора да уради, ако је свестан живота, ако је свестан себе. Идеално било било када бисмо природу довели у град. Знате, сви они „пројекти будућности“ требало би што пре да се реализацију. Замислите, зграда, саграђена уместо паркинга-пространа, приземна, која би била прозирна и омеђена мрежом изграђеном од природних материјала, а у њој да царују-бильке. Било би лепо, када бисмо као главни превоз имали бицикли, а остали превоз да буде на струју (тролејбуси, трамваји), али на струју која се добија из ветра, од сунца... А све то већ знамо. Међутим, ако ми, као друштво, не можемо потпуно да мењамо свет, могли бисмо да мењамо бар себе. Могли бисмо да штедимо на свим пољима, а морамо да решимо највеће проблеме, засад, у градовима: превелико ваздушно загађење и загађење смећем. Ми смо таоци самих себе када не можемо да се одрекнемо онога што нас уништава! Зар није лепше направити на месту фабрике аутомобила, фабрику за рециклирање, нпр. пластике. Људи ће бити упоштењени, а радиће се најкорисније могуће. Култура нас самих је највећи проблем. Зар не би било хармонично да садимо аутохтоне бильке уз стазу, да нам цветају бојуки, љубичице... Хармонично било да имамо много гнезда на на кућама и зградама, да нам кошице пчела красе околину, али пре свега, смеће. Морамо пре свега да скинемо ову омчу око врата нам. То је најисплативије и за природу и за нас. Најкорисније је знати како најлакше одложити смеће, а бити безбрижан да оно неће ништа загадити, упропастити. Како би било лепо, када бисмо све водотокове очистили, оживели. Вратили бисмо граду лице хармоније, најлепше лице. Довољно је уживати и убирати смо онолико колико јеовољно, а у нашој земљи нема нас баш превише-за све имаовољно. Није тешко бити природан град-само јеовољно допустити природи да опстане...

Када већ градови постоје, они морају бити природни онолико колико од њих то захтева, управо природа.

Драган Валентировић III-3

Светски проблем у градовима је појава депонија. Људи мисле да један папирић, флаша и сл. не значи ништа, али ако би сви тако радили бисмо затрпали смећем. Нара凡о, постоји много људи који се труде да свет учине лепим и чистим, многи се труде да смање загађење природе, да смање потрошњу енергије и сл. док појединци не размишљају да ово место, град, планета треба да остану насељени и после нас (да живот треба да постоји и касније). У развијенијим земљама донете су многобројне декларације о заштити животне средине, те су побољшали и животни стандард и очували своје здравље, као и биодиверзитет и биоценозу (животну заједницу). Подизањем националних паркова (у Србији има пет националних паркова: НП „Фрушка Гора“, НП „Ђердап“, НП „Тара“, НП „Копаник“ и НП „Шар-планина“) очуване су угрожене и ендемичне врсте.

Сматрам да организације чишћења (као што је „Очиствимо Србију“) треба да буду организоване много чешће и сматрам да када бисмо водили рачуна о својој околини да бисмо своју земљу, град, па и планету учинили пристојном да живот свих врста и продужили бисмо опстанак свих врста (па и опстанак људи) на земљи. Град би у далекој будућности могао бити у хармонији са природом само ако би се људи бринули о природи и све што је могуће радили на еколошки начин. Сматрам да је сама екологија (грч. Oikos - станиште и logos - наука) наука која би допринела очувању природе и природних богатстава као и очувању човековог здравља и хармоничности планете и природе.

Тамара Вурдельја III-3

ИСТОРИЈА - ЈУБИЛЕЈИ

2 руѓи балкански рат

После Првог балканског рата остала су многа нерешена питања између Бугарске са једне и Србије и Грчке са друге стране. Спорне територије у Македонији требала је да подели руском арбитражом, како је одређено уговором. Под притиском Аустро-Угарске, Србија је морала да повуче војску са јадранске обале. Због тога Србија није дозволила да делови у Македонији које је српска војска ослободила припадну Бугарској, како је било договорено у уговору о склapanju савеза те две земље у борби против Турске. Изговор за то било је повлачење српске војске са јадранске обале који је требао по уговору припасти Србији и помоћ српске војске бугарској у бици за Једрене које није било обухваћено у уговору. Тај спор српска и бугарска страна желеле су да реше мирним путем посредовањем руског цара. То је било тешко изводљиво јер Русија није хтела да се завади са Србијом и Бугарском. Међутим, у Бугарској је преовладавала ратоборна Аустро-Угарска струја која је желела рат са Србијом, на челу са краљем Фердинандом и новим председником владе Стојаном Даневим. Бугарска је била у конфлиktу и са Грчком око Солунца и делова Тракије. Због тога су Србија и Грчка склопиле савез 1. јуна 1913. Црна Гора, као савезница из Првог балканског рата, прикључила се Србији и Грчкој, а Румунија је центалменским споразумом са Србијом обећала да ће уколико дође до рата са Бугарском стати на страну Србије јер је желела да заузме Доброцу. Такво стање је искористила Турска да поврати Једрене. Главни бугарски напад је планиран против Србије са њеном Првом, Трећом, Четвртом и Петом армијом, док је Другој армији повериен задатак да нападне грчке положаје. У ноћи између 29. и 30. Јуна 1913. године Бугарске снаге су напале српске војне положаје на реци Брегалници. Српска војска је издржала главни удар и контранападом и са великим напором успели су да поразе Бугаре. До већих сукоба је дошло и на Злетовској реци, Вардару и Криволаку. У тешким и кrvавim борбама губитци на обе стране су били велики, више на бугарској него на српској страни, и српска војска је у тим биткама однела значајне победе и изашла из њих као победник. У биткама против Бугара истакли су се: начелник штаба Врховне команде војвода Радомир Путник, његов помоћник Живојин Мишић, командант 2. армије Степа Степановић и командант 3. армије генерал Божидар Јанковић. Грчка је била нападнута 30. јуна. Највећа битка између Грчке и Бугарске била је код Кукуша где су Грци однели победу. На заједничком фронту српска и грчка војска победила је Бугаре у кланцу Кресна. Турска је напала Бугарску 5. јула и вратила Једрене. Румунија је објавила рат Бугарској и заузела Доброцу. Због страховитих пожара и очајног стања у војсци Бугарска је затражила обуставу рата и склапање мира. Мир је био закључен у Букурешту 10. августа 1913. године. Србија је овим миром добила источни део Вардарске Македоније, Грчкој је припала Егејска Македонија и део Тракије. Румунија је припојила јужну Доброцу, а Турском је враћено Једрене са околином.

Дејан Јанковић IV-3

ЕДУКАЦИЈА • ЕДУКАЦИЈА • ЕДУКАЦИЈА • ЕДУКАЦИЈА

РУСИНСКИ ЈЕЗИК У ГИМНАЗИЈИ

Настава русинског језика и књижевности, као факултативног предмета, се у нашој школи одржава од школске 2008/2009. године, а на иницијативу тадашњег директора Гимназије професора Душана Лукића, као и КПД "Ђура Киш" из Шида, а ово је већ 5 година извођења ове наставе. Циљ наставе русинског језика је неговање језика, културе, историје и традиције русинског народа, а настава је лингвистичко -литературна настава са основама историје и фолклористике. У оквиру наставе реализујемо различите пројекте међу којима су учешће на смотрама рецитатора, писање и креирање индивидуалних радова, као и припремање презентација на русинском језику. Настава има за циљ савладавање изговора русинских гласова, савладавање основа граматике, састављање писмених радова, као и савладавање конверзије. Настава се у Гимназији „Сава Шумановић“ у Шиду се одржава уторком и четвртком од 13.15 до 14.00 часова.

Школске 2008/2009. године за наставу русинског језика са елементима националне културе се определило 29 ученика, Школске 2009/2010. године 35, Школске 2010/2011. године 42, Школске 2011/2012. године 40 и школске 2012/2013. године 32 ученика. Школске 2011/2012. године прва генерација која је слушала русински језик је завршила своје средњошколско образовање. У склопу наставе русинског језика и књижевности организовали смо до сада сусрете русинских песника и писаца са ученицима Гимназије, како у просторијама Гимназије, тако и у просторијама КПД „Ђура Киш“; затим организујемо прославу Дана материјних језика и то првенствено језика народа који живе у Општини Шид, програмом су обухваћени спрски, русински, словачки, ромски, хрватски, украјински и руски језик; ученици учествују у манифестацијама и дају свој допринос развоју и неговању културе не само Русина у Општини Шид већ и других народа са којима свакодневно живе; ученици наступају на манифестацији Костелникова јесен, такође учествују у промоцијама књига, часописа и представљању стваралаштва младих, учествују у приказивању обичаја Русина у Срему; обележавамо годишњице рођења познатих русинских песника и писаца; узели смо учешће на прослави традиционалног Рушења мајског дрвета где је ученицима презентован сам обичај; такође програмом наставе русинског језика, а и програмом Гимназије истичемо важност мултикултурализма и мултиетничких као главног фактора очувања традиције и културе свих националних заједница Општине Шид.

Посебна захвалност, за реализација наставе, је упућена свим колегама и запосленим у Гимназији „Сава Шумановић“ и то најпре на срдичној подршци и помоћи, а у првим редовима велика захвалност колегиници и психологу Љупки Радишић, која је највећа подршка од самог почетка, као и директору, магистру и професору Дејану Прибичевићу, али и професору Душану Лукићу без којег ова прича не би добила свој епилог.

prof. Зденко Лазор

Међународни дан материјег језика 19. фебруар 2013. године

Међународни дан материјег језика, се обележава од 2000. године, а ове године се то чини 13-и пут. Генерална скупштина Уједињених нација је Међународни дан материјег језика (21. фебруар) установила 1999. године са настојањем да се спречи нестање поједињих језика пошто су подаци показали да годишње у свету одумре неколико десетина језика.

Гимназија "Сава Шумановић" је једна од ретких школа која се може похвалити да се поред редовне наставе на српском језику, организује и настава словачког и русинског језика као факултативних предмета са елементима националне културе. Стога је у нашој школи 19. фебруара обележен Међународни дан материјег језика, где се притом говорило на српском, хрватском, русинском, руском и словачком језику, а у циљу промовисања језичке културе, разноврсности и вишејезичности на шта је наша школајако поносна.

На самом почетку програма све присутне пригодним речима поздравио је директор школе магистар Дејан Прибичевић, а у најсвечаности поводом Дана материјег језика учествовали су ученици наше школе. Прославу су нам својим учешћем увеличали и увек нам драги гости хор Техничке школе "Никола Тесла" из Шида, као и чланови Мешовите певачке групе Културно просветног друштва „Ђура Киш“.

Након програма, за све присутне, организовано је дружење и мини коктет који су припремили наши пријатељи и професори Гимназије. У току дружења, сви присутни имали су прилику да виде и изложбу коју су припремили ученици и професори наше школе.

prof. Зденко Лазор

Библиотека је установа која води порекло још из Персије, Египта, Старе Грчке... Сам назив библиотека води порекло од грчке речи *библио* што значи књига. Свака библиотека, без обзира каква она била (јавна, школска, универзитетска) је ризница знања овог света. Поред издавања књига и публикација свака библиотека се бави и сакупљањем не само библиотечке грађе, већ и материјалне и нематеријалне грађе која је везана за средину, школу или државу, народ и сваку националну заједницу која живи и ради у тој средини.

Школска библиотека Гимназије „Сава Шумановић“ располаже фондом од преко 18.000 књига, где највећи фонд представља управо фонд књига везаних за језик и књижевност. Библиотека је ureђена према међународном УДК систему, где свака књига има своје место на полици. Међу фондом библиотеке, налази се и приручни фонд који се не износи из библиотеке, а чине га енциклопедије, приручници и старе ретке књиге. У зачетку је и стварање медијатеке у оквиру школске библиотеке наше школе. Најтраженије књиге су управо оне које спадају у групу језик и књижевност, а представљају фонд књига који се обрађује на часовима српског језика и књижевности. Такође најтраженији су и уџбеници, а након њих и збирке задатака из природних наука. Повећана потражња се примећује у септембру месецу, тј. на почетку школске године и пред крај првог полугодишта када је у порасту број изнајмљених књига због писања матурских радова ученика.

Група језик и књижевност је најтраженија у школској библиотеци. Ученици најчешће посуђују школску лектику међу којима су најчитаније „Ромео и Јулија“ Виљема Шекспира, „Зона Замфирова“ Стевана Сремца, „Нечиста крв“ Борисава Станковића, „Тихи Дон“ Михаила Шолохова, „Проклета авлија“ Иве Андрића и „Derвиши смрт“ Меше Селимовића.

Међу књигама које се изнајмљују ван наставног плана и програма су: „Да Винчијев код“ Ден Брауна, „Смирајдана на Балкану“ Гордане Куић, „Мајстор и маргарић“ Михаила Булгакова, као и многе друге.

Када сумирамо резултате, на крају школске године можемо са сигурношћу рећи да школска библиотека Гимназије „Сава Шумановић“ може да се похвали да ћећи чланови не остају само чланови библиотеке, већ и њени активни корисници и то не само у изнајмљивању већ и у набављању библиотечке грађе.

prof. Зденко Лазор

У Гимназији "Сава Шумановић" 21. и 22. фебруара 2013. године одржан је међународни пројекат едукативно хуманитарног карактера „*Make it possible*“ у организацији Међународне организације за размену студената AISEC. На дводневном семинару учествовали су ученици другог, трећег и четвртог разреда Гимназије "Сава Шумановић".

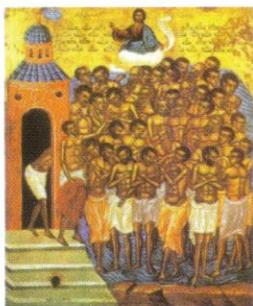
AISEC је самостална, аполитична, непрофитна организација. Присуством на преко 2.100 универзитета у преко 110 земаља са преко 60.000 чланова, AISEC, највећа студентска организација на свету, је међународна платформа која омогућава младим људима да открију и развију сопствене потенцијале како би имали позитиван утицај на друштво.

Како би постигли овај циљ, организују више од 470 конференција, пружају преко 10.000 могућности за стручну праксу у иностранству и више од 10.000 лидерских могућности члановима сваке године. AISEC има иновативан приступ развијању младих људи фокусирајући се на изградњу личних мрежа и истражујући њихово усмерење и амбиције за будућност.

Пројекат „*Make it possible*“ се базира на три Миленијумска циља развоја - смањење сиромаштва и глади, пружање основног образовања свима, као и равноправност полове. Кроз организовање једнодневнш интврактивних семинара у средњим школама које води 8 иностраних студената, показујују средњошколцима на који начин могу да унапреде себе, пружајући им низ едукација о вештинама које могу да им конкретно помогну током даљег школовања. Пројекат такође жели да скрене пажњу на осетљиве друштвене групе, тако што ће младима указати и примером показати, како да помогну људима којима је помоћ заиста потребна.

prof. Зденко Лазор

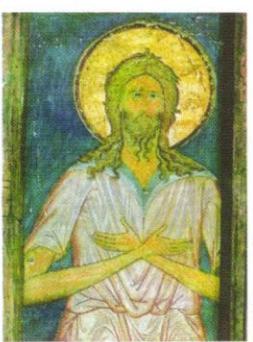
ПРАВОСЛАВНИ КАЛЕНДАР • ПРАВОСЛАВНИ КАЛЕНДАР

светих 40 мученика - младенци 22/9. март

На данашњи дан се прослављају Светих Четрдесет Мученика Севастијских, који су били војници римског цара Лицинија. Кад су настали поновни прогони хришћана, четрдесет њих није хтело да се одрекне Христу. Четрдесет мученика Севастијских су пострадали и мучеником словом били овешчани 320. године. На овај дан се прослављају Младенци, јер су страдалница биле младићи, па је тај дан повезан са прастарим обичајем даривања младих брачних парова, оних који су се венчали од претходних Младенца до тада. Овај дан је посвећен љима и збору венаца којима су мученици овешчани (венчани) љубављу Христом. Јер и на венчањима (овенчањима) у цркви, на главе младих супружника (младенца), се стављају венци, који имају троструку симболију: венци царски-сваки је човек цар у свом микрокосму, својој кући; венци мученичи, јер у браку треба подносити жртве; и венци бесмртне славе у Царству Христовом. Овим се указује на то да супружници треба да буду један другом верни, као што су севастијски младенци били верни Христу и да ту верност и љубав никакво искушење не може и не сме да савлада.

Младенци увек падају уз Часни пост, па свако славље треба да је томе саображено.

СВЕТИ АЛЕКСЕЈ ЧОВЕК БОЖИЈИ 30/17 март

Различити су путови којим Бог води оне који желе Њему угодити и закон Његов испунити. У време цара Хонорија у Риму живљаше висок царски достојанственик Јевтимијан, врло угледан и врло богат и он и жена му, Алгандија, провођаху живот богоугодан. Иако беше богат Јевтимијан је седао само један пут дневно за трпезу, и то по смртну сунца. Имајући јединицу сина, овога Алексија, који кад одрасте би прикупљен да се ожени. Но он те исте ноћи оставио не само жену него и дом оца свога, седе у лађу и дође у град Едесу у Месопотамији, где беше чувени лик Господа Исуса, послат од самог Господа цару Августу. Поклонивши се томе лику Алексије се обуче у одело просјака и као просјак живљаше 17 година у том граду, непрестано молећи се Богу у паперти цркве свете Богородице. Када се ту прочу као богоугодник, он се убоји од људске славе, и оде одатле, седе у лађу да иде у Лаодикију, но промислом Божјим лађа би занесена и доплови чак до Рима.

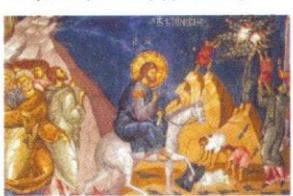
Сматрајући то као прст Божји Алексије смили да иде у дом оца свога и да као непознатији прудуки живот свој и подвиг. Отац га не позна, но из милосрђа дозволи му да у дворишту његовом у једној изби живи. Та Алексије проведе још 17 година живећи само о хлебу и води. Злостављан од слугу на разне начине он отреће све до краја. А када му се крај приближи, он написа једну хартију, стеже у руке, леже и издахну, 17. марта 411. године. Тада би отворење у цркви Светих Апостола у виду гласа који рече у присуству цара и патријарха: потражите човека Божја. Мало после откри се, да је тај човек Божји у кући Јевтимијановој. Цар с папом и целом пратњом дође у кућу Јевтимијанову, и после дужег спретавања дознаду, да је онај просјак тај човек Божји. Кад уђу у његову избу, нађу јаг мајтров, но у лицу светла као сунце. Из оне хартије родитељи његови сазнаду, да је то њихов син Алексије, а невеста, која је 34 године живела без њега, да је то њен муж, и обузе их све неизмерна туга и муга. Но после се утеше видећи како је Господ прославио Свога угодника. Јер додиром до његовог тела лечаху се многи болесници, и из тела им потече миро благоухано.

Благовести - 7/25 април

Пола године пошто је првовештенику Захарији пројавио да ће у дубоку старост добити сина који ће бити Господњи Претеча (св. Јован Крститељ), исти Господњи архангел Гаврило, јавио се Пречистој Дјеви Марији у Назарету, поздравивши је речима: Раду се, благодатна! Господ је с тобом, благословена си ти међу женама! (Лк. 1, 28). Зачуђеној и уплашеној Дјеви архангел објашњава необичан поздрав: не бој се, Марија, јер си нашла благодат у Бога! И ево зачећеш, и родићеш сина и надаћеш му име Исус. Он ће бити велики, и назаваће се Син Вишњега, и даће му Господ Бог престо Давида оца Његовог. И цареваће над домом Јаковљевим вавек, и царству његовом неће бити краја (Лк. ст. 30-33).

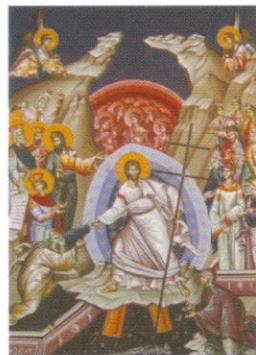
На Маријино питање Како ће то бити кад ја не знам за мужа? (Лк. ст. 34), архангел Гаврило одговара: Дух Свети доћи ће на тебе, и сила Вишњега осениће те; зато и оно што ће се родити биће свето, и назаваће се Син Божји (ст. 35). Пречиста Дјева покорно одговара: Ево слушање Господње, нека ми буде по речи твојој (Лк. ст. 38).

УЛАЗАК ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА У ЈЕРУСАЛИМ - ЦВЕТИ 28/15 април

Улазак Христос у Јерусалим - Цвети (грч: Η Εισόδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα), покретни празник који се слави сутрадан по вакрсну Лазаревом, тј. Лазареву суботу (Врбица), шесте недеље Великог поста и недељу дана пред Вакрс. Установљен у Јерусалиму крајем IV века за успомену на последњи, царски и свечани улазак Господе Исуса Христа у свети град Јерусалим, јашући на магарету, шест дана пре Пасхе (Мт 21,1-10; Јн 12,12-18). Том приликом народ Га је дочекао као Цара, простирући своје халбине и граниче дрвећа, носећи у рукама палмове граничне. Угледавши Исусов улазак у Јерусалим, многи су запитали: "Ко је то?", а из гомиле народа одговорише: "Исус, пророк из Назарета Галилејског". Потом Христос уђе у храм, где су били склади и скатки, смилова се на љих и све их исцели. Међу народом и децом завлада велико одушевљење, те му клицају: "Осана, Сину Давидовом, Цару Израиљском!" Слушајући то, приђоше Му неки фарисеји, па му рекоше: "Чујеш ли то што они говоре?", нашта им он одговори: "Зар нисте никада читали: из уста мале деце и одијоџи, начинио си себи хвалу!". Целог дана је Исус Христос држал проповеди у храму, а увече се са својим ученицима вратио у Витинију.

Канон за овај празник написао је Косма Мелод - Јерусалимљанин (средином VIII века). Овај канон сматра се најлепшим каноном овог врсног песника. Догађај Христовог уласка у Јерусалим, на икони се представља како Христос јаше на магарету, а прате га ученици, док народ простире своје халбине и баца граниче на пут.

Васкрсење Христово - Васкрс - 5/22 мај

Васкрс је највећи хришћански празник. Тога дана је Господ Исус Христос вакрсао из мртвих, победио смрт и свима људима од Адама и Еве до последњег човека на земљи даровао вечни живот. Због значаја овога празника, свака недеља у току године посвећена је Васкрсу и свака недеља је мала Васкрс. Васкрс спада у покретне празнике, и празнује се после јеврејске Пасхе, у прву недељу после пуног мјесеца који пада на сам дан пролећне равнодневнице, или непосредно после ње, никада пак не прије те равнодневнице. Најраније може да падне 4. априла, а најкасније 8. маја по новом календару. За Васкрс су, такође,

везани лијепи обичаји у нашем народу. У цијелом хришћанском свијету, па и код нас Срба, за овај празник је везан обичај даривања јајама. Јаје је симбол обновљавања природе и живота. И као што бадњак горећи на огњишту даје посебну чар бохијној ноћи, тако исто вакршње црвено јаје значи радост и за оне који га дају и који га примају.

Свети великомученик Георгије - 6/23 мај

Данас славимо дан светог великомученика и побољшонаца Георгија - празник познат у народу као Ђурђевдан. Овај славни светитељ родио се у кући богатих и часних родитеља из Кападоције. Кад му је отац пострадао као хришћанин, мајка се преселила у Палестину, где је дечак одрастао. Већ у двадесетој години доспео је да чина трибуна у служби цара Диоклецијана. У то време цар је започeo велики прогон хришћана, а млади Свети Ђорђе је ступио пред цара и одважно рекао да је и он хришћанин. Тиме је започено његово страдање за веру.

Тамница, окови, кrvаве ране по целом телу и сва друга страшна мучења нису поколебали младића. Он се непрестано, усрдно и искрено молио Богу и Бог га је исцељивао и спасавао смрти на велико дивљење народа. Када је Свети Ђорђе молитвом вакрсао једног мртвача, многи су примили веру Христову, а међу љима и царева жена Александра, главни жреј Атанасије, земљорадник Глиерије, потом Валерије, Донат и Тирин.

Цар је најзад одлучио да Ђорђа и своју жену осуди на смрт сечењем главе. Царица је издахнула на стратишту пре погубљења, а свети Ђорђе посечен је 303. године.

Многа чуда дешавала су се од тада на његовом гробу. Господ га је, због његове искрени и непоколебљиве вере, учинио моћним да помаже свима који су у неволи и који га искрено славе и призывају његово име.

СВ. ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ 12/29 мај

Свети Василије Остршки се уткао у живот нашег народа пре свега као светитељ и чудотворац. Његов значај је према томе на првом месту харизматички и са тог аспекта брана превенцијом праузавати његово присуство у духовном животу

српског народа у току протекла три века.

Његов пак земаљски живот и рад, и као подвижника и као архијереја једне од највајнијих области у Пећкој патријархији XVII века, треба посматрати у склопу општих прилика и стања Патријархије онога времена. Само тако моћи ће да се схвати и правилно оцени његова лична судбина, трпење и рад на добру цркву и поробљеног народа, као и његов значај у духовном животу народу кроз векове.

Свети Василије Остршки живео је и радио у врло немирном периоду, у време сукоба међу државама чије су се снаге, оружје и дипломатија укрутили изнад српског народа и повлачили га у тешко врзине коло борбе и страдања. Готово за све време митрополитства св. Василија трајао је Кандијски рат (1645-1669) са својим страшним репресуцијама у животу нашег народа жељног слободе. Било је то време хајдука и ускока, непрестане несигурности и народних миграција.

Светитељски живот и неуморни рад св. Василија створили су му огроман улед међу савременицима. Народ Црне Горе и Херцеговине поштовао га је као божјег човјека послаган ради спасења свога рода. Чуда којима је Бог прославио моћи св. Василија још више су појачала ову веру у народу. Још од 1678. када су моћи извађене из земље и проглашен био за светитеља, почео је да се познаје дан кад се упокојио. То је 29. април по старом, односно 12. мај по новом календару.

УЧИМО ЈЕЗИКЕ

Blick auf Wien

Letzes Jahr sind wir mit unseren Freunden und Deutschlehrerin nach Wien gefahren. Wir waren dort 3 Tage und wir hatten wirklich eine tolle Zeit. Zuerst haben wir die wunderbare "Schönbrunn"-Schloss besucht. "Schönbrunn" ist das größte Schloss und ein der bedeutendsten und meist besuchten Kulturgüter Österreichs. Neben uns waren dort viele andere Touristen, aus: Deutschland, Italien, Frankreich, China, Japan, Großbritannien, Indien und so weiter. Unsere Reiseführerin hat uns viel über das Leben von Maria Theresia und die ganze Habsburg Dynastie erzählt. Wir sind auch durch die wunderschöne Schönbrunn Gärten spazierengangen. Danach haben wir die anderen Wiener Sehenswürdigkeiten gesehen, wie das Rathaus, Parlamentsgebäude, Staatsopera und verschiedene Kirchen. Das "Hundertwassershaus" gefällt uns am besten. Wir haben dort viele Souvenirs gekauft und auch berühmten Wiener Wurstchen probiert. Wir waren von der Innenstadt fasziniert, vor allem von den Stephansdom Kathedrale. Am Ende unserer Reise genossen wir in einem der größten Freizeitparks in Europa - "der Prater." Wir genossen die Aussicht über die ganze Stadt aus dem Riesenrad. Diese Reise war fantastisch und wir würden gern wieder nach Wien fahren.

Die Schüler der ersten und zweiten Klasse (die Mitglieder der AG für Deutsch)

Поруке писане љубављу

Ученички парламент је 14. 2. 2013. године уобичајени школски дан објоао нотама и порукама љубави. Ученици су организовали различите игролике активности које су допринеле ширењу порuke љубави и значаја комуникације и повезаности међу младима.

Сваки ученик школе је имао прилику да извлачи једну половину разнобојних срца од папира, док је свака ученица извлачила другу половину. Сви су имали задатак да у току одмора пронађу свога пару, да саставе срце и честитaju dan заљубљених.

Постављен је и зид за љубавне графике, на који је сваки ученик могао да напише шта је жеleo. На крају дана сваки милиметар паноа је био исписан љубавним и шаљивим порукама.

Било је пуно смеха, добре забаве, а родила се и по која нова симпатија! Оваква активност је допринела да се ученици различитих година и одељења још више повежу, друже и зближе. Овакве активности су драгоцене јер доприносе неговању позитивне школске климе и јединству свих ученика.

Јован Комленац

НАШИ СПОРТСКИ УСПЕСИ

Куп толеранције

На нашу велику радост и овога пута екипа Гимназије „Сава Шумановић“ имала је ту част да учествује на Купу Толеранције, који је одржан крајем октобра 2012. године у Сомбору. Ово је био највећи успех наших девојака које деле радост лоптања под обручима.

Кренули смо веома рано, док се Сунце још преламало кроз хоризонт. По самом доласку у Сомбор имали смо прилику да посетимо Народно позориште и одгледамо представу добротошице. Затим смо се сместили у ученичком дому и одиграли своју прву утакмицу. Она је одисала трудом и залагањем а било је и „усијаних глава“. Међутим, победила је лепа, другарска игра, а тада је најлепше бити на паркету. Увече смо имали организовано дружење на базену, где смо склопили нова пријатељства, посебно са девојкама из Суботице. Наредног дана су одигране две утакмице, након тога смо кренули у обилазак града Сомбора. Обзиром на то да немамо баш често прилику да се шетамо по овом дивном зеленом граду, замиста смо уживале. У вечерњим сатима одржано је такмичење у певању и ученица наше школе Кристина Савић је освојила прву награду. Веома брзо стигао је и последњи дан нашег боравка у Сомбору. У јутарњим часовима одиграли смо последњу утакмицу и по завршетку отишли у салу где је одржана додела диплома и проглашење победника. Морам да нагласим да су организатори заиста потрудили око свих ситница, да смо се дивно провели и да се вреди савити спортом, јер је спорт најбољи пут за стицање нових пријатеља.

Јелена Петровић III-3

ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ У ШКОЛСКОЈ 2012/2013. СЕП. - ЈАН.

СЕПТЕМБАР

Одржано је међуодељенско такмичење у малом фудбалу од 11. 09. - 03. 10. 2012.

Учествовало је шеснаест екипа подељених у четири групе.

I место - IV-4

II место - III-1

III место - III-4

ОКТОБАР

На игралишту ФК „Једнота“ 05. 10. 2012. одржана је трка „ЗА СРЕЋНО ДЕТИЋСТВО“. Из наше школе учествовало је шездесет ученика.

У Спортској хали у Шиду 12. 10. 2012. одржано је општинско такмичење у стоном тенису, где су ученици Гимназије „Сава Шумановић“ освојили I место.

Одржано је међуодељенско такмичење у кошарци од 08. 10. - 31. 10. 2012.

I место - III-4

II место - IV-1

III место - III-3

НОВЕМБАР

У Врднику одржано је окружно првенство 07. 11. 2012. у стоном тенису I место за омладинке освојила је Гимназија „Сава Шумановић“ - Шид, док су омладинци освојили II место.

Одржано је школско државно првенство у стоном тенису 22. 11. 2012. у Кикинди. Ученице Гимназије "Сава Шумановић" из Шида:

1. Тања Ступавски

2. Снежана Радојчић

Освојиле су екипно XI место.

Одржан је VIII КУП ТОЛЕРАНЦИЈЕ 16, 17 И 18. 11. 2012. - финале у Сомбору. Гимназија "Сава Шумановић" Шид учествовала је са женском екипом у кошарци и освојила VI место.

ЈАНУАР

У сали Скупштине Општине Шид 18. 01. 2013. у организацији Радио Шида проглашени су најуспешнији спортисти у протеклој години. У оквиру средњих школа најбољи резултат забележила је Гимназија "Сава Шумановић".

У просторији Градске управе у Сремској Митровици 23. 01. 2013. организовано је проглашење најуспешнијих школа Сремског округа у школском спорту за 2011/2012. годину. Гимназија "Сава Шумановић" Шид освојила је II место у укупном пласману средњих школа (601) бод.

Проф. физичког Поповић Славко

ВЕСТИ • ВЕСТИ • ВЕСТИ • ВЕСТИ • ВЕСТИ • ВЕСТИ

ДОГАЂАЈИ – ВЕСТИ

У традиционалној анкети „Сремских новина”, у којој се бира ученик генерације средњих школа Срема, ученик наше школе Никола Симић пласирао се на друго место, за школску 2011/2012. годину.

На терену ФК Раднички Шид, 15.06.2012. године одиграна је фудбалска утакмица, хуманитарног карактера, између наше школе и СТШ „Никола Тесла“, а приход је био намењен тешком оболелом Дарију Булату.

У оквиру Дечије недеље на стадиону Једнота у Шиду, 05.10.2012. године, одржана је Трка за срећније детињство. Наши ученици су остварили следеће резултате: у категорији ученица 1. и 2. разреда 1. освојила је Миланка Ђелић 2.2., Зорана Лазић 1.3 освојила је треће место; у категорији 3. и 4. разреда, прво место освојила је Јелена Илић 3.1, друго место Романа Рудић 4.4, треће место Милица Карашић 3.4, у категорији ученика 1. и 2. Никола Торма 1.2 освојио је друго место.

Наша школа је 25.10.2012. године организовала одлазак на Сајам књига у Београд.

Аудиција везана за пројекат „Србија у ритму Европе“, одржана је у нашој школи 24.10.2012. године.

На литературном конкурсу, поводом Вишњићевих дана, ученик наше школе Милош Милашиновић 2.3 освојио је прву награду, а ученица Bojana Petrović 4.4 освојила је другу награду.

У Врднику је 7.11.2012. године одржано Окружно такмичење у стоном тенису за омладинке и омладинце. Женска екипа наше школе у саставу: Тања Ступавски и Снежана Радојчић обе 3.3 освојила је прво место и пласирала се на Републичко такмичење. Мушка екипа у саставу: Милан Кабић и Немања Добријевић обе 4.4 освојила је друго место. У појединичној конкуренцији Тања Ступавски и Милан Кабић освојили су 2. места.

Манифестација Куп толеранције, одржана је у Сомбору од 16. до 18.11.2012. Женска кошаркашка екипа наше школе освојила је шесто место, а утакмичењу најбољих певача Кристина Савић 3.4 освојила је прво место.

Поводом обележавања Светског дана борбе против AIDS, ученици и професори наше школе присуствовали су трибини, 30.11.2012. која је одржана на градском тргу у Шиду, а у организацији Канцеларије за младе Шид, КОЦ Шид и Дома

Кад учиш, а не разумеш

- Прав угао је угао који се налази између 2 равни под углом од 90°.
- Унакрсни углови су кад пар несуседних конвексних углова који образују унакрсан угао који се сече у једној тачки.
- Круг је кад је S дата тачка.
- Полован је раван подељена на два дела са тежишном дужи.
- Сфера је скуп свих тачака m, s, v.
- Најпознатији математичар у области геометрије је Далтон.
- Изведени појмови су релације и основни појмови.
- Тежишна дуж троугла је дуж која иде из темена на средину дијагонале.
- Многоугао је простор, у затвореној прави, са свим тачкама унутар ње.

здравља Шид. У школи је, поводом тога дана, приређена пригодна изложба.

У школи су, у току зимског распуста у периоду од 26. до 28.12.2012. године одржани часови допунске и додатне наставе.

У укупном пласману средњих школа у школском спорту, у Срему, наша школа је освојила друго место, а женска екипа треће место.

На Општинском такмичењу из математике одржаном 19.01.2013. године пласман на Окружно такмичење остварили су ученици: Јелена Јаношевић 1.2, Слађан Јелић 1.2, Вукашин Глигоријевић 2.2, Милиса Белдар 2.1, Александра Вркatiћ 2.1, Јована Видић 3.2, Тамара Вурдеља 3.3, Ненад Жигић 3.2 и Оливера Валентировић 3.3.

Светосавска академија одржана је у нашој школи 25.01.2013. године. Изведен је пригодан културно-уметнички програм и додељене награде за најбољи литерарни састав посвећен светом Сави и за најлепше текстове написане на ћирилици. За најбољи литерарни састав награђени су: Драган Валентировић 3.3, Марина Миšković 4.4, Надежда Миљановић 3.2. Похваљени су радови следећих ученика: Ђојана Петровић 4.4, Теодора Мердановић 4.2 и Луке Гргића 3.1. За најлепше радове написане ћирилицом награђени су ученици: Дејана Кнежевић 3.2, Јована Дамјановић 3.1, Сања Познановић 4.4. Похваљени су радови следећих ученика Милиса Белдар 2.1, Александра Матић 4.1, Тамара Лешић 1.4 и Тамара Болманац 3.2. Изведен је сценски приказ дела **Свети Сава по други пут међу Србима**, по тексту професора Мирка Нанића, а у режији професора Душана Лукића. У школи је организована и пригодна изложба ликовних радова и текстова посвећених светом Сави.

У сали КОЦ 25.01.2013. на академији посвећеној светом Сави, ученици наше школе су извели исти програм као и у гимназији, а учествовале су и чланице хора **Лазарица**, песникиња Марина Миšković 4.4, а пригодну беседу рекао је професор Душан Лукић. На овој свечаности додељена је светосавска повеља за посебна достигнућа у области књижевности, природних и друштвених наука, музике, ликовног стварalaštva и физичке културе. Добитници ове значајне награде из наше школе су ученици: Милан Добрић 3.1, Јована Видић 3.2, Оливера Валентировић 3.3, Тамара Вурдеља 3.3, Александра Матић 4.1, Давид Ромић 4.1, Александра Нешковић 4.3. У категорији просветних радника награђен је професор Душан Лукић.

На Окружном такмичењу из математике, одржаном 09.02.2013. у Сремској Митровици, Ненад Жигић 3.2 освојио је 2. место и пласирао се на Републичко такмичење.

На Општинском такмичењу из физике, одржаном 17.02.2013. пласман на Окружно такмичење остварили су следећи ученици: Јелена Јаношевић и Слађан Јелић 1.2, Александра Вркatiћ 2.1, Оливера Којић и Вукашин Глигоријевић 2.2, Зорана Топић и Милош Милашиновић 2.3, Јована Видић и Ненад Жигић 3.2, Оливера Валентировић 3.3.

У нашој школи је 19.02.2013. године обележен Дан матерњег језика.

У Старој Пазовије 20.02.2013. године одржано Окружно такмичење у одбоци за ученике. Екипа наше школе освојила је 2. место.

На Општинском такмичењу из књижевности Књижевна олимпијада, одржаном у Сремској Митровици, 23.02.2013. године на Окружно такмичење пласирали су се: Софија Матић и Надежда Мильановић 3.2, Александар Лупић и Драган Валентировић 3.3, Александра Матић и Давид Ромић 4.1, Милица Лукић и Теодора Мердановић 4.2, Јелена Шушкић, Јована Мартић и Драган Врабац 4.3.

На окружном такмичењу у одбоци за девојке, одржаном 26.02.2013. године у Сремској Митровици, ученице наше школе освојиле су 5. место.

На Општинском такмичењу рецитатора одржаном 27.02.2013. године следећи ученици наше школе су се пласирали на зонско такмичење: Николета Скакавац 1.2, Јована Божић 3.1, Драган Валентировић 3.3, Теодора Мердановић 4.2.

На Зонском такмичењу одржаном 10.03.2013. године у Старој Пазови пласман на Покрајинску смотру рецитатора остварио је Драган Валентировић 3.3.

На Окружном такмичењу - Књижевној олимпијади одржаној 23. 03. 2013. г. у Сремској Митровици, ученице Гимназије Александра Матић 4.1 одељење, Драгана Врабац и Јована Мартић 4.3 одељење, освоиле друго место и пласирале се на Републичко такмичење. Треће место и пласман на Републичко такмичење освојила је Теодора Мердановић, ученица 4.2 одељења. На Републичко такмичење пласирали су се и Драган Валентировић 3.3 одељење, Софија Матић 3.2 одељење, Јелена Шушкић 4.3 одељење и Давид Ромић 4.1 одељење. Честитамо ученицима на запаженим резултатима.

На Окружном такмичењу у малом фудбалу, одржаном у Руми 22. 03. 2013. г., екипа Гимназије је остварила пласман у полуфинale. Честитамо.

Интернет презентација школе

После неколико покушаја покретања Веб сајта наше школе у новембру месецу је стигла примамљива понуда за развој и ревитализацију презентације наше школе на интернету. Ради се о WSC – COMS интернет презентационом систему који садржи технологију која омогућава обичном кориснику рачунар да сам менја структуру, садржај и дизајн свог сајта. WSC WEB 2.0 COMS је технологија коју у генерирању сајтова користи WSC интернет агенција и она пружа потпуну самосталност у одржавању Веб сајта.

Прихватањем ове понуде указало се решење проблема представљања активности школе и рада деце интернет публици као и могућност остварења комуникације са родитељима и свима осталима који су заинтересовани за рад школе.

У склопу овог пакета је у просторијама наше школе одржана дводневна обука у трајању 8 часова где се корисници обучавају да сами одржавају структуру, садржај и графику свог сајта уз примену упутства за употребу. Обуци су присуствовали професори и ученици гимназије заинтересовани за ову област. Прихватањем овог пакета наша школа има и место на Порталу школа Србије и интернет адресу www.gimnazijasid.znanje.info где међусобна повезаност чланова портала олакшава проналажење на интернету како кроз интернет претраживач тако и кроз сам портал. Истовремено школа је задржала и своју ранију домен адресу www.gimnazijasid.edu.rs.

Пошто је наша презентација школе на самом почетку, осим полазника обуке, на развоју и уређењу сајта наше школе могу да учествују сви заинтересовани радници и ученици. Својим ангажовањем допинесимо достојном презентовању наше школе.

ГИМНАЗИЈАЦ - лист ученика и професора Гимназије "Сава Шумановић", Шид. Уређује Редакционски колегијум:
професори Душан Лукин, Нада Хромишић, Аничич, Бранкача Рац;
ученици: Милица Нанић, Јована Дамјановић, Драган Валентировић; www.gimnazijasid.com, Александар Живковић
Технички уредник: Желько Јовановић; Штампа: Г.Т.П. "ПЛАНЕТА", 20. октобра 31, Шид; Тел.: 022-771-880, Тел./факс: 714-190
Излазак овог броја омогућили су: ВОДОВОД, VICTORIA OIL, штампарија "ПЛАНЕТА" Шид, Парафимерија "CAVALLI" - Шид